

- Dřevěné uhlí – po dlouhá staletí využíváno pro svou výhřevnost v železářských hutích, hamrech, kovárnách, zužitkováváno i řemeslníky, při slavnostních obřadech, v domácnostech;
- Vrcholné období výroby dř. uhlí = 17. až 19. století, s rozvojem těžby kamenného černého uhlí ustupuje jeho využití; nejdéle přetrvala výroba v horských a podhorských oblastech (např. jako doplňkový zdroj obživy), dnes specifická výroba dřevěného uhlí v tzv. retortních pecích;
- Technologické znalosti a zkušenosti předávány z generace na generaci v rámci rodin a příbuzenstva, uhlíři nebyli organizovanou řemeslnou činností; uhlíři pracovali pro technické provozy (hamry, hutě), zpravidla ve vrchnostenské držbě, až později od sklonku 19. století pálili i jako samovýrobci;
- Pálení dřevěného uhlí = proces suché destilace – tj. hoření za omezeného přístupu kyslíku; výsledné dřevěné uhlí vykazuje větší výhřevnost a nižší hmotnost než dřevo;
- Využívalo dřevo tvrdé (buk, dub, habr), jehličnaté (jedle), kvalita uhlí záležela na kvalitě dřeva, vlhkosti, době kácení;
- Uhlisko = místo, kde se pálilo uhlí, bezvětrné, snadno komunikačně dostupné místo, vybaveno lehkými letními boudami nebo pevnějšími zimními příbytky;
- Typy milířů: tyrolský a český;
- Konstrukce milíře: středový kůl = král, podlážka, tři až čtyři vrstvy dřeva, patro, mour;
- Délka pálení dle velikosti, potřeba trvalá kontrola, kropení, uzavírání či vytváření průduchů, nejdříve kouř šedavý, před dokončením modrý;
- Více ceněno dřevěné uhlí větší, malé kousky = leš;
- Reflexe uhlířů v lidové kultuře – vztah ostatní komunity k nim, lesní lidé, nebojácní; odraz v lidové slovesnosti;
- Uhlířské knedlíky;

JAKUB, J.: *Výroba dřevěného uhlí v Myslibořicích.* Věstník národopisné společnosti československé. 1960, s. 2, s. 23.

JANOTKA, M. – LINHART, K.: *Řemesla našich předků.* Praha 1987, s. 3 - 14.

JANOVSKÝ, R.: *Pálení dřevěného uhlí v lesích /milíře/.* ČL 28, 1928, s. 224.

Týž: *Domácí průmysl na Holešovsku.* ČL 29, 1929, s. 209 – 221.

KARÁSEK, V.: *Jak pálili uhlíři dříví v českých lesích.* ČL 22, 1913, 220 – 235.

KUNZ, L.: *Jak hory živily lidi na Rajnochovicku.* Naše Valašsko 13, 1950, s. 49 – 57.

MORAVEC, B.: *Uhlíři v českých zemích.* ČL 1898, s. 14 – 18.

MUSZKAILER, K.: *Valašský milíř z Dinotic u Halenkova.* ČL 28, 1928, s. 224.

RÝZNAR, V.: *Severomoravští uhlíři.* VSSSM 7, 1928/1929, s. 58 – 60.

SOBOTKA, R.: *Milíře a uhlíři aneb něco o staročeské energetice.* Umění a řemesla 39, 1997, č. 1, s. 74 – 45.

STARÝ, F.: *Zaniklá výroba šindele, kolomazi a dřevěného uhlí.* ČL 25, 1925, s. 99.

ZAHRADNÍK, J.: *Poslední uhlíř v Beskydách.* Slezský sborník 45, 1947, s. 249 – 251.